

УРОК РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ОПИСУ ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ
ТА КУЛЬТУРИ. ВИБІРКОВИЙ УСНИЙ ПЕРЕКАЗ
РОЗПОВІДНОГО ТЕКСТУ З ЕЛЕМЕНТАМИ ОПИСУ ПАМ'
ЯТОК ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ В ХУДОЖНЬОМУ СТИЛІ

ОПИС — ЦЕ ВИСЛОВЛЮВАННЯ ПРО ПЕВНІ ОЗНАКИ, ВЛАСТИВОСТІ ПРЕДМЕТА ЧИ ЯВИЩА.

- ▶ **Пам'ятник** — це насамперед скульптурна споруда в пам'ять чи на честь кого-небудь, чого-небудь:
пам'ятник Шевченкові.
- ▶ **Пам'ятка** — це предмет культури, що зберігся з давнини, наприклад: «Слово о полку Ігоревім» — *видатна пам'ятка доби Київської Русі.*

ВИДИ ПАМ'ЯТОК

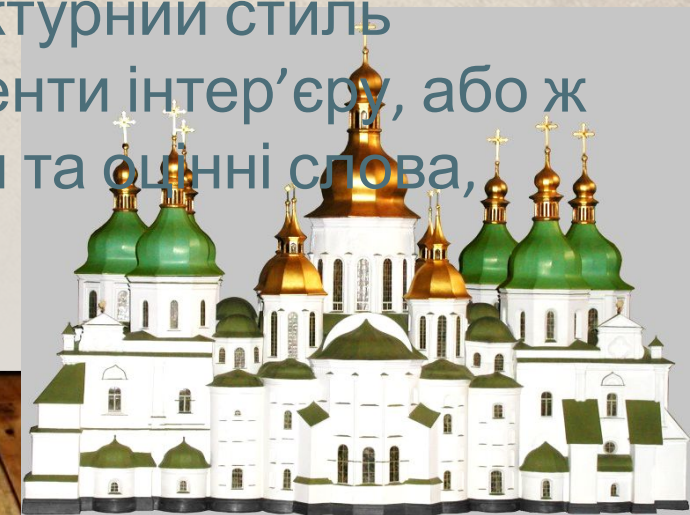
Рухомі - твори станкового живопису й скульптури, ювелірні вироби, предмети побуту: меблі, одяг, посуд тощо.

Нерухомі - постійно закріплені за одним місцем: будівлі, твори монументального мистецтва (настінний розпис, мозаїка, пам'ятники).

Відповідно, пам'ятник є різновидом нерухомої пам'ятки.

МЕТА НАУКОВОГО ТА ХУДОЖНЬОГО ОПИСІВ ПАМ'ЯТКИ

- Мета наукового опису пам'ятки — точність, конкретність.
- У музеях до кожного експоната докладають так звану інвентарну картку, уписуючи до неї докладний діловий опис пам'ятки та зазначаючи час і місце її створення. Наукові описи пам'яток точні, лаконічні та об'єктивні.
- Мета художнього опису пам'ятки — передати найважливіші, на погляд автора, особливості, наприклад, будівлі, цікаві факти про задум, будівництво, відкриття та існування, а також викликати певне до неї ставлення. Роблять опис зовнішнього вигляду пам'ятки: враження, екстер'єр, архітектурний стиль споруди, опис інтер'єру: враження відвідувача, цікаві елементи інтер'єру, або ж такі, що вражають. У такому описі вживають художні засоби та оцінні слова, може бути звернення до читача/глядача.

СОФІЙСЬКИЙ СОБОР

Перегляньте відео. Як би ви його назвали?

Акцентуйте увагу на тому, що відбувається у відео.

Що вас вразило, здивувало? Які емоції викликав перегляд відео? Які слова були незрозумілими?

Спробуйте визначити тему й головну думку відео (тексту).

АНАЛІЗУЄМО ТЕКСТ

Тема: опис Софії Київської - визначної пам'ятки архітектури України часів Київської Русі.

Головна думка: велич та монументальність духовної архітектури, зв'язок поколінь та сила українців у протистоянні ж у різні епохи.

Софійський собор

Оранта

Мозаїка

СЛОВНИКОВА РОБОТА

Мозаїка — зображення або візерунок, зроблений з окремих, щільно припасованих один до одного і закріплених на цементі або мастиці різнокольорових шматочків скла, мармуру, камінців і т. ін.

Фреска — картина, намальована фарбами (водяними або на вапняному молоці) по свіжій вогкій штукатурці.

Вандалізм — нещадне руйнування пам'яток мистецтва й культури.

Іконостас — стіна зі вставленими в неї іконами, яка в православній церкві відокремлює вівтар від центральної частини.

Саркофаг — невелика гробниця, а також кам'яний надгробок, що має вигляд труни.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- I. Історія створення Софії Київської.
- II. Опис собору.
- III. Значення собору для українців.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. УСНО ПЕРЕКАЗАТИ ТЕКСТ З ЕЛЕМЕНТАМИ ОПИСУ ПАМ'ЯТКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ.
2. НАПИСАТИ ВИБІРКОВИЙ ПЕРЕКАЗ ОПИСУ СОФІЙСЬКОГО СОБОРУ (В ХУДОЖНЬОМУ СТИЛІ).

